

NUENEN, GERWEN EN NEDERWETTEN

Nuenen, dorp in de stad

Sterk en sociaal

PvdA Verkiezingsprogramma 2018-2022

Dit is waarschijnlijk het laatste verkiezingsprogramma van de PvdA in Nuenen. Het is voor de inwoners van Nuenen c.a. namelijk beter dat het zich aansluit bij Eindhoven. Maar wel met behoud van een eigen identiteit en inbreng over het eigen dorp. Wij hebben ons verkiezingsprogramma niet voor niets 'Nuenen, dorp in de stad' genoemd. Het wordt wat de PvdA betreft dus Nuenen, gem. Eindhoven. Dit is misschien het belangrijkste punt uit ons verkiezingsprogramma 2018-2022.

Maar de PvdA zal in welke raad dan ook kiezen voor de kwetsbaren. Kiezen voor een overheid die als dat moet de zorg voor haar inwoners organiseert. Die zorgt dat oud en jong aan bod komen. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in dit verkiezingsprogramma. Een programma waar veel leden een bijdrage aan hebben geleverd. Waarvoor dank.

Wim Arts,
Vertegenwoordiger Nuenen in het bestuur PvdA Regio Eindhoven.

De toekomst van Nuenen c.a.

Het standpunt van de PvdA Nuenen inzake de bestuurlijke toekomst van Nuenen ligt nog volledig in lijn met wat er stond in ons raadsprogramma 2014-2018: de gemeente Nuenen zal zich moeten voorbereiden op gemeentelijke herindeling.

Wij herhalen hier de meest wezenlijke argumenten. Door de overheveling van belangrijke taken en verantwoordelijkheden van Provincie en Rijk naar de gemeente is een adequate schaalgrootte noodzakelijk om het voorzieningenniveau voor de inwoners van Nuenen c.a. op peil te houden. Om de uitdagingen van de komende jaren aan te kunnen is een sterk bestuur en goede ambtelijke ondersteuning noodzakelijk.

Op basis van rationele en democratische overwegingen en uitgaande van de bestaande sociaaleconomische structuur zijn wij tot de overtuiging gekomen dat een sociaal en welvarend Nuenen in de toekomst het meest gewaarborgd is als Nuenen c.a. - als kleine gemeente binnen een economisch sterke regio - fuseert met de centrumstad Eindhoven als krachtig middelpunt. Immers, in Eindhoven werken velen van ons, gaan onze kinderen naar de middelbare school, staat onze technische universiteit, gaan we naar het ziekenhuis, de schouwburg en het museum. Mede op basis van deze argumenten heeft de PvdA in 2017 een motie ingediend met de volgende strekking:

Nuenen c.a. gaat fuseren met de gemeente Eindhoven.

Daarbij moeten wij ervoor zorgen dat in het fusieproces de juiste besluiten (tijdig) worden genomen, namelijk voordat de gemeentefinanciën worden bevroren. Dat is van groot belang voor het behoud van onze maatschappelijke voorzieningen (ondermeer Het Klooster) die bijdragen aan de binding van de inwoners.

In de aanloop naar gemeentelijke herindeling is een verbetering van de verhoudingen binnen de Nuenense raad mede van groot belang.

Hiermee maken wij ons sterk voor:

- Een krachtig bestuur
- Meer armslag gelet op de toekomstige opgaven
- Behoud van directe invloed op regionale thema's
- Inspraak via gekozen dorps- en wijkraden voor aangelegenheden die de inwoners van Nuenen, Gerwen, Nederwetten en het Eeneind direct raken
- Behoud van het dorpse karakter, de lokale identiteit en actieve gemeenschap
- Behoud van het voorzieningenniveau.

Wij hebben ons oor de afgelopen raadsperiode in het dorp te luisteren gelegd en daarbij geconstateerd, dat veel van onze Nuenense burgers de keuze voor samengaan met Eindhoven ondersteunen.

Zorg en welzijn

Als het om ondersteuning, zorg en welzijn van mensen gaat, is een aantal waarden voor de PvdA van groot belang.

In de **zorg** is het uitgangspunt dat deze dichtbij, toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar moet zijn. Mensen moeten vanuit vertrouwen een beroep kunnen doen op zorg.

Bij **welzijn** gaat het om meedoen en meetellen, zorg voor elkaar en sociale samenhang. Problemen van burgers moeten vroegtijdig wordenesignaleerd, benoemd en opgelost. Preventie is hier van groot belang. Met maatregelen als de bestrijding van eenzaamheid, het tegengaan van schooluitval, het verminderen van verloedering in buurten en wijken voorkomen we dat problemen verergeren en dat later zwaardere hulp of zorg moet worden ingezet.

De zeggenschap van cliënten en medewerkers vergroten wij, zodat zij echt kunnen meepraten en besluiten over de kwaliteit van zorg en welzijn.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Bij aanvragen wordt uitgegaan van vertrouwen. Uitgangspunt is maatwerk en kwalitatief goede zorg en ondersteuning. We kiezen alleen voor oplossingen als zeker is dat dit duurzaam geschikte zorg oplevert.
- Er is altijd een cliëntvertegenwoordiger bij de keukentafelgesprekken (aanvraag hulp of zorg) aanwezig. De gemeente/CMD wijst de aanvrager er standaard op dat een beroep kan worden gedaan op de (gratis) hulp van een onafhankelijke cliëntondersteuner
- Ruime aandacht voor preventie: voorkomen en anticiperen, zodat voorkomen wordt dat problemen ontstaan of verergeren
- Vluchtelingen zijn welkom in onze gemeente. We willen hen zo snel mogelijk integreren in de Nuenense samenleving
- We faciliteren en stimuleren de bewoners van woonwagencentrales om zo snel mogelijk volwaardig deel te nemen aan onze samenleving
- Schuldenproblematiek wordt vroegtijdig herkend, schuldhulpverlening wordt vroegtijdig aangeboden om verdere problemen te voorkomen. Onze prioriteit gaat uit naar de positie van kinderen en alleenstaanden zonder netwerk.

Participatie

Voor praktisch iedereen geldt dat een betaalde baan de meeste voldoening geeft. Maar niet iedereen is even kansrijk op de arbeidsmarkt. Mensen met veel kansen om werk te vinden kunnen zelf op zoek. Die daarvoor een steuntje in de rug nodig hebben, ondersteunen we actief.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Jongeren tussen 16 en 26 jaar die school of studie met of zonder diploma verlaten, krijgen actief maatwerkondersteuning bij het vinden van werk en ervaringsplaatsen
- De gemeente stimuleert het uitvoeren van publieke functies, zoals conciërges op scholen, ondersteuning van sport- en culturele verenigingen, het schoonhouden van de openbare ruimte, etc.
- De gemeente heeft een voortrekkersrol, zo neemt zij actief mensen met een arbeidsbeperking in eigen dienst
- Bij het geven van opdrachten aan bedrijven en organisaties heeft de gemeente een actieve rol om werkzoekenden aan banen te helpen (social return)

Relatie gemeente - burgers

- De communicatie van de gemeente met haar inwoners geschiedt in woord en geschrift met respect voor alle burgers (art. 1 van de Grondwet)
- De PvdA hecht aan verbinding, transparantie en dialoog. Daarbij is nodig dat alle raadsleden - niet alleen coalitie, maar ook oppositie - gelijktijdig, volledig en juist worden geïnformeerd door het college.
- Het aantal besloten raadsvergaderingen dient tot een minimum te worden beperkt.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Om mensen langer thuis te kunnen laten wonen is de Wet maatschappelijke ondersteuning in het leven geroepen.

Dagbesteding, individuele begeleiding, beschermd wonen, kortdurend verblijf

In het kader van de Wmo biedt dagbesteding de mogelijkheid om door deelname aan activiteiten de tijd zinvol en prettig door te brengen en daarmee het risico van sociaal isolement te voorkomen.

De gemeente selecteert zorgaanbieders en maakt afspraken over kwaliteit en prijzen.

Wij maken ons er sterk voor:

- dat bij de toekenning van het aantal dagdelen dagbesteding de noodzaak van deelname aan het sociaal verkeer leidend is, met andere woorden de zorgbehoefte is leidend
- dat regelmatige controle plaatsvindt van kwaliteit aanbod en resultaten, zorgplan en budgetplan
- dat resultaten van de monitoring periodiek aan de raad worden aangeboden
- In alle gevallen geldt dat maatwerk de norm is.

Huishoudelijke hulp (HH)

De Wmo voorziet ook in Huishoudelijke Hulp (HH). De huishoudelijke verzorging blijft zorgtaak via de gemeente.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Aanvraag HH wordt altijd via aanvraagformulier (schriftelijk of digitaal) gedaan
- De aanvrager wordt door de gemeente actief gewezen op de mogelijkheid de hulp van een cliëntondersteuner in te roepen
- Bij weigering van voorziening via beslissing is altijd bezwaar mogelijk.

Overige voorzieningen

Hier gaat het om vervoersvoorziening, woonvoorziening, rolstoelvoorzieningen.

Wij maken ons sterk voor:

- het leveren van maatwerk
- minder bureaucratie.

Eigen bijdrage

Bij het vaststellen van de eigen bijdrage vindt een inkomenstoets plaats. Indien de inkomenstoets daartoe aanleiding geeft, wordt de eigen bijdrage door de gemeente achteraf (deels) vergoed.

Wij maken ons er sterk voor dat

- de eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp en andere Wmo-voorzieningen voor inwoners met een inkomen tot 130 % van het sociaal minimum niet hoger is dan het wettelijk toegestane minimum en zo mogelijk nihil.

Ouderen

Het aantal ouderen boven de 65 is in verhouding tot de totale bevolking groot en neemt de komende jaren alleen maar toe. En daarmee ook het aantal dementerenden.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Nuenen wordt een dementievriendelijk dorp
- Het scholen van winkelpersoneel hoe om te gaan met dementerende klanten
- Het onderwerp dementie agenderen bij verenigingen en andere maatschappelijke organisaties ter bevordering van meer bekendheid en kennis rondom het thema dementie, waarbij ook winkeliers worden betrokken
- Dementievriendelijk café of ontmoetingsplaats
- Voetgangersvriendelijk maken van het centrum
- Rolstoeltoegankelijk maken van het centrum als onderdeel van de inclusieve samenleving
- Een inclusieve samenleving: iedereen moet mee kunnen doen, ook ouderen en mensen met een beperking (volgens Plan van Aanpak VNG)

Ouderen en wonen

De meeste ouderen blijven het liefst zo lang als het kan, met goede hulp en/of thuiszorg, wonen in hun eigen woning en woonomgeving.

Om dit mogelijk te maken, *maken wij ons sterk voor:*

- het verstrekken van renteloze leningen bij noodzakelijke woningaanpassingen
- het stimuleren van de bouw van levensloopbestendige woningen, zowel in de sociale huursfeer als de koopsfeer
- het stimuleren en faciliteren van kleinschalige CPO-woonprojecten (collectief particulier opdrachtgeverschap)
- het stimuleren en ondersteunen van zorginitiatieven en zorgcoöperaties.

Geef jongeren de ruimte!

Jonge kinderen

Wij willen dat er voldoende en uitdagende speelvoorzieningen in de openbare ruimte zijn voor jonge kinderen. Buiten spelen is belangrijk voor kinderen. We vinden het belangrijk dat de gemeente bewaakt dat de speelruimte voor kinderen niet verloren gaat.

Hier maken wij ons sterk voor:

- We gaan uit van de landelijke norm voor het aantal vierkante meters buiten-speelruimte per wijk
- De inrichting van de speelruimte gebeurt in overleg met kinderen, hun ouders en omwonenden.

Kinderen en sport en cultuur

Kinderen moeten kunnen sporten en kennis kunnen maken met cultuur.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Alle kinderen moeten aan sport en cultuur kunnen doen. Ook kinderen van wie de ouders minder geld hebben en kinderen met een beperking. Deelnemen aan sport en cultuur is leuk, maakt mensen sociaal sterker en is goed voor ieders ontwikkeling
- De bibliotheek is een basisvoorziening.

Voldoende vrijetijdsvoorzieningen voor tieners

Kinderen van 12-16 jaar nemen niet meer deel aan kinderactiviteiten. In de stad mogen ze bij veel uitgaansgelegenheden niet naar binnen.

Waar maken wij ons sterk voor?

- Dat voor deze leeftijdsgroep interessante en aantrekkelijke activiteiten worden ontwikkeld en gerealiseerd in samenwerking met het jongerenwerk en andere organisaties die zich richten op deze jongeren.

Voldoende woningen voor starters

Jongeren moeten in staat zijn om zelfstandig in Nuenen te kunnen blijven wonen als zij dat willen.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Verspreid over de kernen en wijken dient voldoende betaalbare huisvesting voor starters te worden gerealiseerd
- Stimulering van CPO-projecten (collectief particulier opdrachtgeverschap) in het betaalbare koop- en huursegment
- De gemeente ondersteunt jongeren en starters met een aantrekkelijke starterslening.

Openbare ruimte

De **openbare ruimte** moet veilig en aantrekkelijk zijn, voor jong en oud.

Hier gaan we ons sterk voor maken:

- Voldoende trapveldjes voor jeugd en jongeren
- Een wielerpark (crossbaan, kunstfietsen)
- Openbaar toilet mannen/vrouwen
- Parkeerbeleid centrum ontwikkelen (tijdelijk parkeren, parkeerroute die parkeer-terreinen verbindt in Centrum)
- Voor de gemeentelijke dienstverlening kunnen de inwoners van Nuenen c.a. terecht bij een servicepunt / één loket.

Het Klooster

Het Klooster is in Nuenen niet weg te denken. De exploitatie baart de gemeente echter al jaren zorgen. Helder moet worden welke vorm van beheer en exploitatie het beste past bij een gemeenschapshuis, dat de 'huiskamer' van alle Nuenenaren moet zijn. Alles staat en valt daarnaast met de vraag, wat hebben wij over voor een echt gemeenschapshuis.

Waar maken wij ons sterk voor?

- Het Klooster als hét trefpunt voor sociaal-culturele activiteiten. Tevens de Nuenense 'huiskamer' voor alle bewoners
- Onderzoek naar alternatieve mogelijkheden van beheer en exploitatie, bijvoorbeeld in de vorm van een coöperatie of professioneel aangestuurde vrijwilligersorganisatie (zoals bij Vincentre).

Sporthal

Voor binnensportactiviteiten is een goed toegeruste sporthal nu en in de toekomst onontbeerlijk. Sporthal De Hongerman is toe aan een flinke opknapbeurt van met name het interieur. Echter, alle andere opties - zoals nieuwbouw nu en/of kleinere sportzaal later - moeten serieus worden bekeken. Ook de organisatie van beheer en exploitatie dient hierbij onderdeel van het keuzeproces te zijn (geprivatiseerd/sociale semi-commerciële leest).

Waar maken wij ons sterk voor?

- Een goed toegeruste sporthal voor een divers aanbod van (binnen)sporten
- Accommodatie binnenzwembad (bestaand of nieuw)
- Verbetering van de omgeving van De Hongerman en realisering aldaar van 'sportvoorzieningen' voor de jeugd zoals basketbal, trapkooi, etc.

Museum Vincentre

Vincentre telt, na het Van Goghmuseum in Amsterdam, de meeste bezoekers voor leven en werk van Vincent van Gogh. Dit jaar groeit het aantal naar 18.000 bezoekers.

Waar maken wij ons sterk voor?

- Vergroten van de aantrekkelijkheid en toeristische waarde van Vincentre
- Faciliteren van een combi-aanbod van Nuenen met andere locaties en plaatsen
- De omgeving van Vincentre (nagenoeg gesaneerd terrein naast museum) te integreren met de bestaande bebouwing (rustplek, parkje, beelden, etc.)
- Parkeren touringcars in nabijheid Vincentre vergemakkelijken.

Onderwijs, kunst en cultuur

Met de nieuwbouw van basisschool 't Mooiste Blauw (voorheen De Mijlpaal) in Nuenen-West en de vervangende nieuwbouw van het Pleincollege/Nuenens College zijn onze scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs op orde. Daar zijn wij trots op. Kunst en cultuur verrijken het leven. Zij geven kleur aan het leven van alledag. Nuenen heeft een grote rijkdom aan cultuuruitingen. Dat moeten we koesteren.

Hier maken wij ons sterk voor:

- Voor de leefbaarheid van kleine kernen is het behoud van een basisschool van levensbelang, dit uiteraard zo lang de kwaliteit van het onderwijs kan worden gegarandeerd
- Muzieklessen moeten voor alle kinderen toegankelijk zijn
- Het gevarieerde aanbod van kunstzinnige vorming moet blijven bestaan; voor de culturele en kunstzinnige vorming moet samenwerking met het onderwijs worden gestimuleerd.

Verenigingsleven en gemeenschapszin

Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Dat geldt zeker voor Nuenen. Om te zorgen dat ook in de toekomst dat bouwwerk niet in elkaar stort, *maakt de PvdA zich er sterk voor* dat de gemeente de inzet van vrijwilligersorganisaties stimuleert, faciliteert en betreft bij de voorbereiding en uitvoering van beleid.

Naar een duurzame gemeente

Voor de PvdA is duurzaamheid belangrijk. De klimaatverandering, de toename aan regenwater en de CO₂-uitstoot baren ons grote zorgen. De overheid, zowel nationaal als lokaal, heeft een voortrekkersrol bij de verduurzaming van onze gemeente. Lokaal kunnen wij hier een belangrijke bijdrage leveren.

Waar maken wij ons sterk voor?

- Het opstellen van een lokale klimaatverordening of -agenda. Daarin stellen we concrete doelen ten aanzien van verduurzaming van woningen, bedrijven(terreinen), (overheids)gebouwen en onderwijs- en zorginstellingen
- Wij hebben de ambitie dat onze gemeente in 2030 een CO₂-neutrale gemeente is
- Bestaande woningvoorraad in huursector energiezuinig maken door de toepassing van aardwarmte, zonnepanelen, ventilatiesystemen, warmteopslag, isolatie van daken, ramen etc.
- Bij de realisering daarvan dienen subsidie- en financieringsmogelijkheden maximaal te worden ingezet om de noodzakelijke investeringen voor huurder en verhuurder kostenneutraal te houden
- In 2022 dient 30 % van de bestaande huurwoningen energieneutraal te zijn
- Alle sociale huurwoningen moeten binnen maximaal 10 jaar goed geïsoleerd zijn. Hierover maken we bindende afspraken met corporaties. De netto woonlasten mogen daardoor niet omhoog gaan
- Nul op de meter bij nieuwbouwwoningen (gas en elektriciteit)
- Vergunningen voor de bouw van woningen in alle sectoren worden pas verstrekt, indien wordt voldaan aan door de gemeente vastgestelde criteria inzake energiebesparing en verduurzaming
- Toepassing van vormen van groene energie, zoals zonnepanelen op daken en landbouwgronden
- Geen megastallen in onze gemeente. Het advies van de GGD is hierin doorslaggevend. De gezondheid van mensen is altijd leidend
- Wij maken ons dorp *rainproof* door een waterdoorlatend straatwerk, de afvoer van schoon hemelwater naar de bodem of het oppervlaktewater,
- Bij nieuwbouw: gescheiden rioolsysteem (hemelwater en riool gescheiden)
- Burgers aanmoedigen hun regenwater af te voeren op eigen terrein. Dat kan bijvoorbeeld door minder tegels te gebruiken, meer groen te planten, en door de regenpijp niet naar de riolering te leiden, maar naar eigen grond of een regenton/-reservoir
- Wij ondersteunen de Actie "Steenbreek", in samenwerking met de lokale tuincentra.

Afvalinzameling

Wij kiezen voor de meest milieu- en klantvriendelijke manier van afvalinzameling. Wij verliezen daarbij de betaalbaarheid niet uit het oog.

Wij maken ons sterk voor:

- ondergrondse vuilcontainers in de wijken. Bespaart 'ophaalkilometers', voorkomt kwalijke geuren, bespaart uitgiftekosten vuilcontainers, etc.

Natuur en landschap

De PvdA vindt het belangrijk dat bewoners dicht bij huis de natuur kunnen beleven en dat de natuur in de omgeving gemakkelijk bereikbaar en toegankelijk is.

Boeren hebben een belangrijke rol in het creëren van natuur als onderdeel van de transitie van de gangbare landbouw richting een meer duurzame landbouw. Dat is goed voor de biodiversiteit en het behoud van ons cultuurlandschap. Wij stimuleren dat boeren hun akkerranden inzaaien met bloemenmengsels.

Gulbergen

In het recente verleden zijn plannen geopperd om op het landgoed Gulbergen een recreatiepark met 300 recreatiewoningen te realiseren. Mochten deze plannen weer actueel worden, dan maakt de PvdA zich er sterk voor dat:

- het landgoed c.q. recreatiepark Gulbergen openbaar toegankelijk blijft (voor fietsers en wandelaars) en dat de recreatiewoningen duurzaam/ecologisch worden gebouwd, passend bij en met respect voor het omringende landschap.

Doel

Bevorderen van de verkeersveiligheid in Nuenen, met daarbij prioriteit voor het langzaam verkeer. Daarnaast aandacht voor de bereikbaarheid van Nuenen met auto, fiets en OV, waarbij regionale verkeersprojecten niet ten koste mogen gaan van de leefbaarheid in ons dorp.

Belangrijkste concrete maatregelen

Verminderen overlast doorgaand verkeer

- Breed onderzoek doen naar de herkomst en bestemming van verkeer door Nuenen
- Afhankelijk van resultaat voorgaand onderzoek kan oplossing, in samenwerking met de regio, mogelijk mede gevonden worden door een gedeelte van het regionale verkeer te leiden via route Lieshout/Son (A50), route van Lieshout via Mariahout naar Nijnsel (A50) en de route over Broekdijk etc. naar Ekkersrijt
- Bevorderen van de aanleg van snelfietsroutes naar omliggende steden en dorpen
- Bij ondertunneling spoorlijn Eindhoven/Helmond aandacht voor verkeersaanzuigende werking
- Voor de bereikbaarheid van ondermeer bedrijventerreinen initiatieven ondersteunen ter totstandkoming van een Nuenens mobiliteitsnetwerk (in navolging van Veldhoven).

Verminderen sluipverkeer in het dorp

- Nuenen-West (plandeel Opwettenseweg /Wettenseind), ontsluiten via rotonde Geldropsedijk / A. Pootlaan en dat combineren met openstellen bussluizen bij aansluiting Geldropsedijk op A270
- De Opwettenseweg autoluw maken (auto's uit Nuenen-Zuid en Nuenen-West weren)
- Verbindingsboog Europalaan/Meerijlaan aanleggen; vertraagd door huisvesting statushouders bij Witte Hondpad
- Sluiproute Beekstraat/Weverstraat onmogelijk maken.

Verhogen fietsveiligheid

- De kruising Lyndakkers/Oude Kerkdijk en Hoge Brake ombouwen
- Opwettenseweg als fietsstraat inrichten
- Eeneind: de oversteekbaarheid van de Geldropsedijk voor fietsers verbeteren
- Buitengebied Gerwen: fysiek regelen dat niet harder dan 60 km kan worden gereden.

Verbeteren scholenomgeving

- Allereerst de omgeving van basisschool de Wentelwiek herinrichten
- Daarna aandacht voor schoolomgeving Crijnsschool en Rietpluim
- Heel Nuenen-Oost 30 km-gebied maken.

Verbeteren gebruik openbaar vervoer

- Openbaar vervoer promoten om gewoontes van automobilisten te doorbreken
- Lijn 6 handhaven
- Aanleg HOV / Park & Ride voorziening (multimodaal knooppunt) in Gerwen.

Overig

- Invoeren blauwe zone in centrumgebied
- Autoluw maken van het Centrum.